Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

Europos LIETUVIS

JAUNIMO METAI. Nr. 22(914) Londonas, 1966 metų gegužės mėn. 31 d. XX metai

VLIKo PIRMININKAS KALBA

— **VAKARŲ EUROPOS LAIKYSENA dėl rytinės Europos padėties šiuo metu yra pakrypusi iš laukiamosios į manevrinę,** — pareiškė Vliko pirmininkas V. Sidzikauskas, gegužės 19 dieną grįžęs iš Europos New Yorkan ir paklaustas, kuris iš kelionėje patirtų bei pastebėtų dalykų laikytinas reikšmingiausiu.

Bet tai esąs tik tarytum povandeninis manevravimas, paviršiuje tepasireiškiąs dar žemais ir neišryškėjusios linkmės bangavimais.

Pastarieji Rumunijos komunistų vado pareiškimai itin pagyvino svarstymus apie Maskvos valioj ar įtakoj esamąją Europos dalį. Šiaip ar taip, tai yra **ryškus subraškėjimo garsas** Stalino-Hitlerio ar Molotovo-Ribbentroppo sąmokslo sukurtoj padėty.

Kas paskatino rumunų komunistų vadą pratarti tokias užuominas (kaip atsiimti rusų kariuomenę iš centrinės Europos kraštų, arba grąžinti Rumunijai Besarabiją-Bukoviną), — spėliojama įvairiai.

Kai kas mano, gal jis taip kalbėjęs Maskvos paskatintas, Maskvai prireikus pasirodyti prieš pasaulį, kad vadinamieji „satelitai" nesą taip griežtai laikomi „ant pavadžio". Bet tai nepatikima, turint galvoje užuominą apie Besarabiją.

Kiti spėja, kad Rumunijos komunistai gal tuo bando įsiteikti savo visuomenei, pasirodyti, kad jie norį kovoti už rumunų daugumai rūpimus reikalus ir tuo pirkti visuomenės paramą visai kitai savo politikai. Bet gali būti ir taip, kad palyginti jaunas komunistų vadas gal turi „bonapartiškų" polinkių ir siekia sukurti aureolę vien apie savo galvą... Kaip bebūtų, žodis tartas ir toli išgirstas.

Ar gali ir Baltijos kraštų, ypač Lietuvos komunistų vadai pasekti Ceaucescu (Čeočesku) pavyzdžiu ir pareikalauti, kad Molotovo-Ribbentroppo sąmokslo pasekmės ir ten būtų panaikintos, kaip tai užsiminė N.Y.Times redaktorius Harry Schwarz? Vliko pirmininkas mano, kad tai daugiau negu abejotina. Rumunijoj vis dėlto gi nėra rusų kariuomenės, nei tiesioginės rusų administracijos. Be to, Ceaucescu yra jaunesnės kartos žmogus, į viršūnę iškilęs, palyginti, naujais laikais. Lietuvoj kvislinginėse viršūnėse tebėra tie patys, kurie 1940 metais patys „parvežė Stalino saulę"... Sunku iš jų tikėtis ko kita, kaip tik aklo paklusnumo Kremliui.

Tačiau reiškiniai, pastebimi vadinamuosiuose satelitiniuose kraštuose ir pačioj Rusijoj, Vakarų sostinėse stebimi didėjančiu atidumu, ir iš to kyla svarstymai, sumanymai bei manevravimai. Tai gerai. Bent geriau, negu visiška tyla.

Tik įsidėmėtina, kad manevravimai tuo tarpu atrodo įkvėpti įvairių, gana skirtingų samprotavimų, susidėsčiusių paskirose sostinėse. Dar toli nuo suderintos akcijos. Iš dalies tai apgailėtina, bet, iš kitos pusės, pripažintina, kad iš įvairumo ir gal net varžybų gali kilti ir konkretesnė akcija, negu, pavyzdžiui, iš kompromisais suvaržytos strategijos.

Klausiamas, **ar mes galim padaryti re kšmingos įtakos,** kad manevravimai pakryptu Lietuvos nepriklausomybės reikalui palankesne linkme, Vliko pirmininkas atsako: **beveik ne, ir šiek tiek taip.**

Pavyzdžiui, Europos Tarybos sesijoj, kurioj V. Sidzikauskas ir kiti Pavergtųjų Europos Tautų Seimo atstovai dalyvavo, kaip kviesti stebėtojai, buvo stiprus polinkis įsakmiai raginti Europos Tarybos narius sutartinai plėsti santykius su „komunistinio bloko" kraštais ir aiškiau juos kviesti į bent palaipsniui glaudėjantį bendradarbiavimą. To klausimo referentas Edelman (anglas, darbietis) buvo užsimojęs siūlyti, kad Europos Tarybos rezoliucijon būtų įsakmiai įtrauktas — pašalinti iš tarptautinių santykių ideologinius sumetimus ir daryti viską, kad būtų mažinama politinė įtampa.

PET Seimo atstovai, sako V. Sidzikauskas, kritikavo tą uolumą santykiams su komunistiniais režimais gerinti, pabrėždami, kad tuo būdu Vakarai bei Europos Taryba, kaip laisvės židinys ir simbolis, tik nustotų savo „magnetizuojančios" reikšmės Rytų Europos tautose.

Minėtas referento siūlymas iš jo referato tapo išbrauktas, o rezoliucijoj tuo reikalu priimta tezė, siūlanti santykių su komunistinių režimų kraštais klausimus spręsti ne Europos Tarybai, kaip junginiui, o nebent dvišalėmis paskirų narių sutartimis, tais reikalais tik pasitariant su kitais Europos Tarybos nariais. (Turima galvoj daugiausia prekybiniai santykiai).

Europos Tarybos posėdžių metu, — kuri ir buvo pagrindinis šios V. Sidzikausko kelionės tikslas, — buvę itin daug progų privačiai bei pusiau privačiai matytis su ištisa eile įvairių kraštų politikoje įtakingų asmenų. Tos progos, kaip paprastai, sudarančios dar geresnių galimybių gaivinti politiniuose-diplomatiniuose sluoksniuose mūsų reikalui palankesnius nusiteikimus, negu dalyvavimai viešose konferencijose.

Vienas iš svarbesniųjų tokių išsikalbėjimų buvęs su M-me Marie Antoainette von Lowzow, Danijos parlamento nare, nauja Europos Tarybos Neatstovaujamųjų Valstybių Komisijos pirmininke, autore raporto apie Baltijos valstybes.

Ši komisija pertvarko savo tyrinėjimų-svarstymų būdą: nuo šiol bus rengiami padėties tyrinėjimai ne pagal paskiras valstybes, o pagal dalykus — ūkio, kultūros ir kt. Tai duos progos įterpti į tuos tyrinėjimus duomenų ir apie Lietuvą į kiekvieną rengiamą raportą, nelaukiant, ar ir kada ateis eilė informuoti apie visą Lietuvos padėtį iš karto.

Oficialiai PET Seimo delegacija, kuriai V. Sidzikauskas pirmininkavo, buvo priimta naujo Europos Tarybos pirmininko Geoffrey de Freitas (anglas, darbietis) ir plačiai su juo kalbėjosi apie visas aktualiąsias Rytų-Centro Europos, taip pat ir Baltijos kraštų problemas.

Prieš E. Tarybos sesiją, V. Sidzikauskas ir delegacijos narys (buv. Rumunijos užs. reikalų ministras) Višoianu **buvo priimti Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos užsienių reikalų ministerijose.** Londone priėmė R. Europos reikalų skyriaus viršininkas, o Paryžiuj — **pats užsienių reikalų viceministras H. Alphand,** buvęs Prancūzijos ambasadorius Washingtone. Tai buvo itin svarbus pasimatymas ryšium su klausimais, ko galima laukti iš numatomos Ch. de Gaulle kelionės į Maskvą. Londone buvo kalbėtasi dėl klausimo, ar D. Britanijai yra gyva R. Europos problema, ar ne. Britų vyriausybė gerai ir teisingai suprantanti tą problemą, bet šiuo metu negalinti imtis veiksmų esamai padėčiai pakeisti ir esanti įsitikinusi, kad kantrybe remiama politika šiuo metu esanti tikslingiausia.

V. Sidzikauskas Londone dalyvavo ten tuo metu įvykusiame Baltijos valstybių diplomatinių atstovų pasitarime (pirmininkavo min. B.K.Balutis) ir padarė pranešimą lietuvių Vienybės Klubo susirinkime Lietuvių Namuose. Paryžiuj taip pat matėsi su keletu kitų užs. reikalų ministerijos pareigūnų, Prancūzijos senatorių ir lietuvių bei kitų egzilų veikėjais.

Po E.T. posėdžių Bonnoj V. Sidzikauskas su P. Eur. Tautų Seimo delegatais lankėsi Vokietijos užs. reikalų ministerijoj, pas Rytų Europos skyriaus vedėją, matėsi su kitais pareigūnais ir buvo sukvietę spaudos atstovus, kuriems išdėstė savo pažiūras į politiką dėl R. Europos.

Frankfuerter Allgemeine Zeitung (Vokietijos „N.Y.Times") paskelbė V. Sidzikausko pareiškimus, apibūdindamas juos kaip R. Europos egzilinio politiko kritiką vokiečių politikos „perdėtam uolumui" dėl prekybinių bei kultūrinių santykiavimų su komunistinių režimų kraštais, kaip nepadedančiam tautų išlaisvinimo interesui.

Dėl radijo ryšio su Lietuva — Vokietijoje pradėta aiškintis galimybė turėti lietuvišką programą iš dviejų didžiųjų Vokietijos radijo stočių.

Kelionės metu aiškintasi Baltijos kraštų kalbomis programų padėtim Madride ir patirta, kad tos programos tikrai nėra galutinai nutrauktos, o tik laikinai sustabdytos, ir kad tikimasi galėsiant jas vėl tęsti iš naujos stoties, kai ji būsianti įrengta.

Miunchene Vliko pirmininkas susiėjo su Radio Free Europe tenykščiais vadovais. Ta proga irgi buvo paliestas, nors ten ir negalėjo būti išspręstas, lietuviškų programų klausimas RFE rėmuose.

Ar daug kas Europoj girdėjo apie Paleckio nuotykius Australijoj? — Neperdaugiausia, sako Vliko pirmininkas. „Autografo" istorija, žinoma, kiekvieną nuteikia, kaip šmaikštus politinis anekdotas. Rimtų politinių išvadų iš to nedaroma. Iš dalies tas įvykis ir apskritai Australijos lietuvių, ypač jaunimo išradinga iniciatyva atitinkamai eksponuoti Paleckį ir visą sovietinių „parlamentarų" delegaciją gal bus pagyvinusi Europos lietuvių domėjimąsi Jaunimo Kongresu. Europos lietuviai dabar visur gyvena Jaunimo Kongreso laukimu. Iš kiekvieno krašto rengiasi atvykti jaunimo atstovų. Visur esąs pastebimas tikėjimas didele Jaunimo Metų ir Jaunimo Kongreso reikšme. Kongreso laukia, kaip visuotinės lietuvių tautinės šventės.

— **Todėl,** — pareiškė Vliko pirmininkas, — **šiuo metu svarbu visiems be rezervų („rezervus atidėjus į rezervą") itin uoliai dėti visas pastangas, kad Jaunimo Kongresas ko geriausia pasisektų: tegu jis nenuvilia ypač tų, kurie iš tolo juo taip tiki.**

(ELTA)

POLITIKA LENKIJOS SUKAKTYJE

Lenkijos tūkstantieties metų krikščionybės sukakties minėjimo programoj, lenkų pastangomis, buvo įjungta ištisa eilė užuominų, bent netiesiogiai pabrėžiančių ir daug jaunesnius lenkų tautinius-politinius interesus.

Pats pagrindinių iškilmių paskyrimas gegužės 3 — 1791 metų konstitucijos minėjimo dieną, suteikė iškilmėms politinio atspalvio.

Praktikoje neįgyvendintoji 1791 metų konstitucija, tarp ko kita, buvo numačius galutinai panaikinti Lietuvos savarankiškumą bendroje Lietuvos-Lenkijos valstybėje (net Lietuvos vardas joje buvo nebeminimas). Lenkai tą konstituciją idealizavo ir Lenkijai atgavus nepriklausomybę tos konstitucijos formalaus priėmimo data — gegužės 3 — buvo pradėta švęsti, kaip Lenkijos nepriklausomybės diena.

Vatikane įtakos turinčių lenkų pastangomis, ir Vatikanas išleido savo pašto ženklų seriją, skirtą lenkų krikščionybės sukakčiai pagerbti. Lenkės dailininkės pateiktoje ženklų serijoje, 50 lirų vertės ženkle, yra Vilniaus Aušros Vartų Marijos paveikslas, sujungtas su karalienės Jadvygos ir Krokuvos universiteto paveikslais. Parašas po Marijos paveikslu — „Mater Misericordiae, Ostra Brama".

Lietuvių tarpe apie ženklų serijos turinio dalį patirta vos keletas dienų prieš ženklų išleidimą. Lietuvos pasiuntinybė prie Vatikano nedelsdama atkreipė Vatikano dėmesį į nereliginę ir iš sukakties prasmės ribų išeinančią to dalyko reikšmę, tačiau kalbamojo ženklo išleidimo tas nebesustabdė. Iš Vatikano gautas tik paaiškinimas, kad lietuviuose ir lenkuose paplitusio Aušros Vartų Marijos paveikslo kulto Vatikanas nesiejąs su jokiais politinio pobūdžio klausimais.

Romoje gyvenantieji lietuviai kunigai tačiau savo ruožtu įteikė Vatikano valst. sekretoriui pareiškimą, kuriame išdėstė, kad toks simbolių sugretinimas viešame Vatikano akte neišvengiamai turi ir politinių implikacijų, iškilusių netinkamu laiku ir netinkamoj vietoj.

Ryšium su tuo įvykiu, paryškintina **Vatikano pozicija dėl Vilniaus politinės padėties.**

Vatikanas nedalyvauja politinių sienų keitimo sprendimuose. Bet visais pasikeitimų atvejais bažnytinių provincijų ribas derina su įvykusiais pasikeitimais tik jiems galutinai įsigaliojus tarptautiniuose santykiuose.

Todėl Vilniaus archidiocezija oficialiai dar tebelaikoma Lenkijos bažnytinės provincijos dalimi, kaip ir Lenkijos dabar valdomose buvusios Vokietijos teritorijose esančios diocezijos tebelaikomos priklausančios Vokietijos bažnytinei provincijai.

Tačiau Vilniaus archidiocezija dabar faktiškai valdoma lietuvio administratoriaus (kan. Krivaitis), kuris nėra instruktuojamas nei Lenkijos bažnytinės provincijos vyresnybės, nei per ją. (Elta)

PAŠTO ŽENKLAI SU POLITINIU KLAUSTUKU

Gegužės 3 d., Lenkijos krikšto tūkstantieties metų sukakties proga, buvo išleista nauja Vatikano pašto ženklų serija, kurios 50 lyrų vertės ženkle yra pavaizduoti Aušros Vartai, Karalienė Jadvyga ir Krokuvos Jogailiečių bibliotekos rūmai. Šią pašto ženklų seriją paruošė nuolatinė Vatikano pašto įstaigos bendradarbė grafikė Dambrovska.

Lietuvos Pasiuntinybė prie Šv. Sosto dar prieš minėtos serijos išleidimą raštu atkreipė atitinkamų įstaigų dėmesį į faktą, kad Aušros Vartai yra Lietuvos sostinėje Vilniuje ir yra visų lietuvių katalikų karštai garbinama tautinė šventovė. Todėl jos pavaizdavimas lenkų krikščionybės sukakties proga išleistame pašto ženkle galėtų sukelti lietuvių krašte bei užsienyje susirūpinimą.

Lietuvos Pasiuntinybei prie Šv. Sosto buvo autoritetingai užtikrinta, kad Aušros Vartų pavaizdavimas neturi politinės reikšmės, o tėra noras iškelti Karalienės Jadvygos ir Didžiojo Kunigaikščio Jogailos vedybų didelę reikšmę Lietuvai, Lenkijai ir visai Bažnyčiai.

Skurdus priedas

Trijų milijonų gyventojų skaičiaus pasiekimo proga propagandininkai Vilniuje užsimojo dar kartą pasididžiuoti... pensijomis. Komjaunimo Tiesoj gegužės 6 d. sumirgėjo apie tai šimtatūkstantiniai ir milijoniniai skaičiai. Būtent: 1) Darbininkų ir tarnautojų pensininkų esą jau 185.448, ir pernai jiems išmokėta 46 milijonai 523 tūkstančiai rublių pensijų; 2) Kolchozuose pensininkų esą 171.990, jiems išmokėta 18 milijonų 502 tūkstančiai rublių; 3) Pašalpas gaunančių daugiavaikių ar vienišų motinų esą 48.524, ir joms išmokėta pašalpų 4 milijonai 39 tūkstančiai rublių.

„Tegu šviečia saulė", — džiūgauja K. Tiesa, pabėrusi tuos didžiulius skaičius.

Saulės „skaistumas" paaiškėja atlikus atitinkamus dalybos veiksmus. Miestiečio vidutinė pensija išeina 21 rublis mėnesiui, kolchozininko — 9 rubliai mėnesiui, daugiavaikių motinų pašalpa — irgi 9 rubliai mėnesiui.

Vidurkiai išeina mažesni, negu tenykščių įstatymų numatyti minimumai. Pavyzdžiui, kolchozininko pensijos minimumas turi būti 12 rublių mėnesiui. Mažesni vidurkiai išeina, greičiausia, todėl, kad į pensininkų skaičių įskaityti ir tie, kurie tik metų gale pradėjo tas pensijas gauti. Prie darbininkų bei tarnautojų pensijų tenka pastebėti, kad nei į tą skaičių, nei į išmokėtųjų pinigų sumą neįeina vadinamosios „personalinės pensijos", mokamos „naujosios klasės" nusipelniusiems asmenims, kurios neretai prašoksta ne tik vidutinės pensijos, bet ir vidutinio uždarbio dydį.

Dvylikos rublių pensija yra 40 kapeikų dienai. Už 40 kapeikų galima gauti: 600 gramų duonos — 10 kp., pusė litro pieno — 10 kp., 50 gramų (devintadalis svaro) dešros — 10 kp., 20 gramų sviesto — 7 kp., žiupsnis „cukraus, druskos ir pipirų" — 3 kp. Tokia dieta žmogus badu nemirtų, bet sotus irgi negali būti. Tačiau 12 rb. pensija daugiau neduoda. Kitų pragyvenimo reikmenų išlaidoms net ir nuo tokios dietos nebelieka. Miesto sąlygose juo labiau neįmanoma prasimaitinti net ir iš dvigubai didesnės pensijos. Todėl visi pensininkai turi arba patys sau kaip nors pagelbėti, arba turi būti dirbančiųjų šeimos narių išlaikomi. Pensija saule nešviečia, o yra tik skurdus priedas prie šiokio ar tokio pragyvenimo iš kitų šaltinių. Bet didžiumą tų šaltinių, ypač iš kaimiečių, „rūpestingoji socialistinė valstybė" jau seniai yra pasisavinusi. (Elta)

Septynios DIENOS

RUMUNIJA REIKALAUJA SAU TEISIŲ

Varšuvos karinio pakto kraštų gynybos ministeriai buvo susirinkę svarstyti Rumunijos reikalavimo sumažinti jai karinius įpareigojimus. Tas klausimas būsiąs svarstomas ir užsienių reikalų ministerių konferencijoje Maskvoje. Rumunija nori susidaryti ypatingą padėtį sovietinių kraštų bloke. Jos visi reikalavimai, kaip spauda sako, rodo prasiveržimą nacionalizmo ir antisovietinės laikysenos.

Rumunijos laikyseną pasmerkė Vengrijos partijos sekretorius. Be kita ko, Rumunija savo metu buvo priversta atiduoti Vengrijai dalį savo teritorijos.

TITO IR VATIKANAS

Numatoma netrukus atgaivinti diplomatinius santykius tarp Jugoslavijos ir Vatikano. Pasitarimai dėl to vyksta jau kelios savaitės. Popiežius priėmė Zagrebo arkivyskupą kardinolą Seperį ir su juo aptarė diplomatinių santykių sąlygas.

Tito nutraukė diplomatinius santykius su Vatikanu prieš 13 metų, kai arkiv. Stepinacas buvo paskirtas kardinolu. Arkiv. Stepinacas Jugoslavijoje buvo nuteistas už bendradarbiavimą su naciais karo metu.

GYNĖJŲ VAIDMENYJE

Sov. Sąjunga pakaltino Izraelį ir „reakcinius sluoksnius" Jordano ir Saudžio Arabijos, kad jie, padedami Britanijos ir JAV, ruošiasi nuversti kairiąją Sirijos vyriausybę.

PRIEŠ SPAUDOS TEISMUS

Du rusų advokatai „Izvestijose" pasmerkė sovietinės spaudos nuolatinį paprotį dar prieš teismą pasmerkti kuo nors apkaltintus žmones ir sukelti prieš juos visuomenę. Jie pavyzdžiais įrodo, kaip tai ir klaidinga ir neteisinga.

Tačiau policijos atstovas teisina tą įsisenėjusią sovietinę tvarką.

TAŠKENTAS TUŠTĖJA

Po kelių žemės drebėjimų žmonės bėga iš Taškento.

Daug liko be pastogės. Nors žadama skubiai statyti naujus namus, bet žmonės yra įgąsdinti.

UGANDOS KRUVINI VAIDAI

Ugandos (Afrikoje) prez. Obotė tvirtina, kad apie trečdalį krašto valdąs karaliukas ruošęs sukilimą prieš krašto valdžią, dėl to buvo pasiųsta kariuomenė sutvarkyti jo. Karaliukas pabėgo, bet buvo aukų, ir krašte dabar padėtis netikra.

A. A. OLGAI KUKANAUSKIENEI mirus, jos vyrui A. Kukanauskui, sūnui Henrikui, dukrai Estutei ir jos šeimai gilaus liūdesio valandoje reiškiame gilią ir nuoširdžią užuojautą.

Kirkelionių šeima

K. ŠAULIO KAPUI SUTVARKYTI

Malonėkite Jūsų leidžiamajame laikraštyje išspausdinti šį mūsų atsišaukimą:

Lietuvių išeivijos spaudoje pakartotinai buvo pasirodžiusi žinia ir priekaištas, kad Lietuvos Nepriklausomybės Akto Signataro a.a. Generalvikaro Kazimiero Šaulio antkapis Lugano kapuose nėra tinkamai sutvarkytas. Tos žinios ir to priekaišto paveikti mes, žemiau pasirašusieji, ėmėmės iniciatyvos sukelti tam mūsų tautos garbę liečiančiam reikalui reikalingas lėšas, kad Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės vadovybė galėtų a.a. Generalvikaro Kazimiero Šaulio antkapį sutvarkyti.

Pradžiai sumetėme DM. 220.—. Tą sumą įnešėme į Lietuvos Raudonojo Kryžiaus sąskaitą Nr. 51523 Bankhaus Partin & Co. Bad Mergentheim.

Raginame visus Europoje gyvenančius geros valios lietuvius šią mūsų iniciatyvą savo įnašais į čia nurodytą banko sąskaitą — pažymint įnašų paskirtį — paremti.

Jonas Norkaitis
Liet. Raudonojo Kryžiaus Pirm.

Jonas Glemža **Dr. Petras Karvelis**
V. Sidzikauskas **Dr. J. Norkaitis**

SUDARYTAS KOMITETAS

Šveicarijos LB p-ko A. Gegecko pastangomis jau sudarytas komitetas, kuris turėtų rūpintis Vasario 16-tosios Signatarui prel. K. Šauliui paminklo statymu. Į komitetą įeiti sutiko iš Šveicarijos lietuvių pusės A. Linderienė, dr. A. Gerutis ir dr. A. Hofer-Dargužas; iš Castelnuovo Don Bosco — kun. Ant. Tranavičius ir dail. V. Aleksandravičius.

PASAULYJE

— Taškente, Sov. Sąjungoje, 15 dienų kalėjimo gavo žmogus, kuris naktį prie fabriko bendrabučio girtas pradėjo rėkti: „Gelbėkitės! Užeina žemės drebėjimas", dėl to riksmo šimtai darbininkų sukilo ir pradėjo bėgti, nes miestą iš tiesų neseniai buvo palietę du dideli žemės drebėjimai.

— Prancūzija iškilmingai paminėjo 50 metų sukaktį nuo kovų prie Verduno pirmojo pasaulinio karo metu (ten 1916 m. nuo vasario iki liepos mėn. per 140 dienų kovose prieš vokiečius žuvo 6.563 karininkai ir 270.000 kareivių).

— Alžyras nacionalizuoja visas draudimo bendroves, kurių didžiąją dalį valdė prancūzai; neseniai buvo nacionalizuotos kasyklos.

— Tanzanijoje (Afrikoje) buvo uždarytos 2 mokyklos ir mokiniai gavo 2 savaites atostogų, nes vaikus apėmė juoko ir verkso epidemija (krašto sveikatos ministerija tvirtina, kad ta epidemija yra masinės isterijos rūšis).

— Sov. Sąjunga pakvietė prancūzų automobilių firmą Renault pertvarkyti jos automobilių fabrikus, kurie gamina Moskvičius.

Vanda Galbuogytė

Šie metai pavadinti jaunimo metais, ir visame laisvajame pasaulyje stengiamasi, kad mūsų jaunimui būtų sudarytos sąlygos įsilieti į visuomeninę ir kultūrinę lietuvių veiklą. Per porą dešimtmečių intensyvus vyresniųjų darbas veržėsi įvairiomis kryptimis, pasiekė nemažų rezultatų, tačiau sulaukę naujos kartos, brendusios svetimų kraštų sąlygose, norime ir jų kūrybinio indėlio, kuris praturtintų ir paįvairintų mūsų gyvenimą.

Nevisi mūsų jaunuoliai vienodu atkaklumu gilino lituanistines žinias. Nevisi veržėsi į priekį, puoselėdami savo talentą ar siekdami laimėjimų visuomeninėje bei kultūrinėje veikloje. Sunkios sąlygos bet kokiai pažangai, gyvenant svetimame krašte, nustūmė dalį į pramonę, prigesino jaunatviškus polėkius. Tiktai atkaklesni nenuleido rankų: gilino lituanistines žinias, lavinosi mėgiamoje srityje, domėjosi lietuviška veikla.

Prie tų, kurie ir sunkiose sąlygose ilgai ir valingai siekė aukštesnių tikslų, reikia priskirti **Vandą Galbuogytę**, gyvenančią Bradforde. Norėdama geriau išmokti lietuvių kalbos ir giliau susipažinti su lietuvių literatūra, pati savo iniciatyva ieškojo mokytojų, užsidegusi studijavo lietuvių kalbą ir literatūrą, skaitydama senesniosios ir jauniausiosios kartos mūsų rašytojų kūrinius, nagrinėdama juos ir rašydama referatus.

Tačiau ji nesitenkino tiktai literatūrinėmis studijomis: mėgdama dainą ir turėdama gražų balsą, kiekvieną savaitę lankė ir tebelanko dainavimo studiją, aukodama negausias laisvalaikio valandas ir atsisakydama nemaža asmeninių pomėgių.

Ilgai ir ištvermingai dirbdama, Vanda sudrausmino ir apvaldė balsą, o taisyklinga tarena bei artistiniu įsijautimu įlieja gyvos, lietuviškos dvasios į dainų turinį. Dėl to šiais jaunimo metais, kai mes jaučiame nostalginį dainininkų stygį, pasiryžta supažindinti mūsų visuomenę su šiuo jaunu talentu ir surengti pirmąjį šios jaunos lietuvaitės dainų koncertą. DBLS Manchesterio skyriaus valdybos ir kelių bičiulių iniciatyva koncertas rengiamas Manchesteryje birželio 11 d., ir tikimasi, kad gausus lietuvių dalyvavimas parodys, jog mes rūpinamės jaunų talentų veržlumu, palaikome gražias pastangas dirbti ir giliai vertiname mūsų kultūrinės veiklos tęstinumą. Ne gražiai deklamuojami žodžiai ir ne aimanos, bet rūpestingas sąlygų sudarymas ir paskatinimas padės išugdyti naujų talentų.

Norėdamas, kad skaitytojai geriau susipažintų su jauna dainininke ir jos lietuviška galvosena, pateikiau Vandai eilę klausimų, į kuriuos jai būdingu tiesumu atsakė:

— Jūs gimusi čia, Anglijoje?

— Taip, 1948 metais kovo 12 dieną Derbyje.

— Kas turėjo pagrindinės įtakos jūsų lietuviškam susipratimui?

— Pagrindinės įtakos vaikams visuomet padaro tiktai tėvai ir aplinka, kurioje jie gyvena. Kūdikystės dienas leidau grynai lietuviškoje aplinkoje. Mūsų namų gyventojai ir kaimynai buvo tiktai susipratę lietuviai. Nė vienas niekuomet nėra manęs užkalbinęs anglų kalba. Visi mane mokė tik lietuviškai, daug pasakodami apie gražią Lietuvą. Tai buvo vis pasakos pasakėlės... Dalyvaudavau visuose lietuviškuose parengimuose, minėjimuose ir lietuviškose pamaldose. Visa tai man buvo labai gražu ir vaikiškai įdomu. Nuo vietinės svetimųjų įtakos buvau kurį laiką saugoma. Pradėjus lankyti mokyklą, buvo neišvengiama, bet žalos man jau nepadarė. Žinojau, kad angliškai galiu kalbėti tik su anglais. Vėlesnėse dienose mano lietuvišką susipratimą ne tik sustiprino, bet tiesiog užgrūdino kai kurių lietuvių nedraugiškas puolimas, šmeižtai, niekinimas, anoniminiai laiškai bei išstūmimas iš visokios lietuviškos veiklos.

— Gerai, kad, nekreipdama į tai dėmesio, dirbote, nenuleidote rankų. Pasakykite, kada pradėjote domėtis daina? Kiek turėjote progų lavinti balsą?

— Man dažnai tekdavo būti Nottinghamo choro repeticijose, o ten visi vis juokais mane mokė dainuoti. Tur būt, tikras vaikiškas susidomėjimas dainavimu gimė, kai, būdama trejų metų, turėjau dainuoti scenoje motinos minėjime.

Nuo to laiko vis prašydavau pas mus gyvenusį p. Untulį, kad mane mokytų dainuoti. Nuo trylikos metų pradėjau lankyti savaitinę privačią dainavimo pamoką.

— Ko, jūsų nuomone, trūksta čia gimusiam mūsų jaunimui?

— Tai labai jautrus ir sunkus klausimas, bet mėginsiu jį atsargiai panagrinėti. Iš tikrųjų dėl mūsų tautiškai nesusipratusio jaunimo dalies labai kalti tėvai. Jeigu jie patys nepajėgė pamilti savo Tėvynės, niekuomet negalės tos meilės įdiegti savo vaikams. Pasitaikė, kad tėvai, patys nemokėdami anglų kalbos, kaip įmanydami stengėsi su vaikais angliškai kalbėti. Be to, tėvai nekreipė dėmesio į vaikų netaisyklingą lietuviškų žodžių tarimą. Paaugę ir nemokėdami tarti net žinomų lietuviškų žodžių, pradėjo vengti jų ir griebtis angliškų.

— Ar pateisinate tuos, kurie lietuviškai visai nekalba?

— Būtų didelė klaida juos kaltinti. Jeigu jų niekas lietuvių kalbos nemokė ar nenorėjo mokyti, kuo jie kalti? Lietuviškai nekalbantį jaunimą gražiai ir teisingai pateisino O. Daunoraitė „Mind your own business" straipsnyje.

— Kas dėl jų darytina?

— Nieko, kadangi pradėta per vėlai rūpintis. Jeigu tėvai nedavė pagrindo, tai ką gali svetimas žmogus padaryti. Prie lietuviškos knygos jaunimo nepasodinsi, kadangi prie jos nebuvo nuo mažens pratinamas. Tėvams terūpėjo išstumti vaikus į sceną, nepagalvojus, ar jie taisyklingai lietuviškai kalba. Tokiu būdu jie tik išjuokė mūsų gražią kalbą. Lietuvių kalba nebuvo jaunimo lietuviško auklėjimo pirmųjų priemonių tarpe. Sakoma, kad be pamatų nepastatysi namų.

— Šie metai — lietuvių jaunimo metai. Kaip juos jaunimas galėtų atžymėti čia, Anglijoje?

— Neturiu artimesnių ryšių su jaunimu. Neteko dalyvauti nė viename jų subuvime bei kultūriniame parengime, todėl sunku įsivaizduoti jaunimo pajėgumą kultūrinėje srityje.

Anksčiau turėtasis suvažiavimas nepadaré jokios įtakos net patiems sąskrydžio dalyviams. Paskelbtieji nutarimai bei pasižadėjimai liko neįgyvendinti, nors tik dabar įsteigtas jaunimo skyrius.

Jaunimo metams atžymėti čia, Anglijo-

(Nukelta į 4 psl.)

Premijos A. Jasmantui ir K. Almenui

„Draugas" gegužės 3 d. rašo, kad Lietuvių rašytojų draugijos grožinės literatūros premijai skirti jury komisija savo balandžio 30 d. posėdyje Chicagoje 1965 metų premiją paskyrė Antanui Jasmantui už jo eilėraščių rinkinį „Gruodą", o 1964 metų — Kaziui Almenui už dviejų tomų romaną „Upė į rytus, upė į šiaurę".

Jury komisiją sudarė rašytojai Kazys Bradūnas — pirmininkas, Česlovas Grincevičius — sekretorius, Povilas Gaučys, Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis ir Lietuvių fondo atstovas dr. Kazys Ambrozaitis. Premijos už 1965 ir 1964 metų geriausias knygas paskirtos jury komisijos vienbalsiai.

Antano Jasmanto premijuotasis rinkinys „Gruodas" komisijos buvo išskirtas kaip aukštos literatūrinės vertės poezijos knyga, kur klasikinė forma, papuošta lietuviškaisiais įvaizdžiais, siejasi su modernaus žmogaus išgyvenimais. Anot premijuotam rinkiniui užsklandą parašiusio J.B., „Gruodas" yra knyga, kurioje išlaikyta pusiausvyra tarp minties, pergyvenimo ir išraiškos, kurioje nėra pozos nei pompos, o tik nuoširdus intymus pergyvenimas to, kas esminga dažno žmogaus egzistencijoje. Tur būt, literatūros bičiuliams jau nėra paslaptis, kad premijuotosios poezijos autorius Antanas Jasmantas yra žymusis mūsų filosofas Antanas Maceina.

Kazio Almeno debiutinis dvitomis „Upė į rytus, upė į šiaurę" yra komisijos pripažintas kaip jaunatviško užmojo lietuviškas nuotykių romanas, atremtas į istorinę ir psichologinę tikrovę. Be kita ko, premijuotosios knygos aplanko paraštėje sakoma, kad Almeno romanas yra toks, kuriame kūrybingai vienumon sulydytas ir istorinis fonas, ir gera kompozicija, ir charakterių portretai, ir net tautinė idėja, kada ateitis patikima tik sveiko, lietuviško kamieno atstovams.

Lietuvių rašytojų draugijos premija mūsuose yra pati reikšmingiausia, jau visas dvidešimtmetis laisvajame pasauly tęsianti nepriklausomos Lietuvos valstybinės premijos tradiciją. 1964 metų premijos mecenatas yra Lietuvių fondas. Tikimasi, kad ir ateityje Lietuvių fondas užtikrins šios svarbiausios kasmetinės mūsų grožinės literatūros premijos tęstinumą. Kiekvienos paskirtosios premijos suma yra 500 dolerių.

ŠV. DVASIA

Kaip Tikėjimo Išpažinimo pirmajame skirsnyje išpažįstame savo tikėjimą į Dievą Tėvą, Kūrėją, ir sekančiuose šešiuose skirsniuose — į Dievą Sūnų, **Atpirkėją**, taip aštuntajame skirsnyje išpažįstame savo tikėjimą į Šventąją Dvasią, kuriai priskiriamas **pašventimo** darbas.

Nors atskiras asmuo, Šv. Dvasia yra tas pats Viešpats ir Dievas kaip Tėvas ir Sūnus, egzistuojąs per amžius: „Trys yra, kurie liudija danguje: Tėvas, Žodis ir Šventoji Dvasia, ir tie trys yra viena" (1 Jono 5,7).

Šv. Dvasios dieviškumas pažymimas šv. Petro žodžiais Ananijui: „Ananijau, kam šėtonas sugundė tavo širdį, kad meluotumei Dvasiai ir palaikytumei sau dirvos pinigų dalį?.. Kam nutarei tokį darbą savo širdyje? Ne žmonėms tu pamelavai, bet Dievui" (Apd 5,3-4).

Būtina pažymėti, kad Švč. Trejybėje nė vienas nėra pirmas, nė vienas vėlesnis, nė vienas — kuris būtų didesnis ar mažesnis. Visi trys asmenys yra amžini ir visuose dalykuose lygūs.

Šv. Rašte pažymimos šios dieviškos tobulybės, kurios nuolat priskiriamos Šv. Dvasiai:

a) **Visažinojimas:** „Mums gi tai Dievas apreiškė per savo Dvasią, nes Dvasia visa tyrinėja, net Dievo galybes" (1 Kor 2,10).

b) **Visagalybė:** „Šventoji Dvasia nužengs ant tavęs, ir Aukščiausiojo galybė apdengs tave savo šešėliu" (Luko 1,35).

c) **Visurbuvimas:** „Kur aš eisiu tolyn nuo tavo Dvasios? Ir kur bėgsiu nuo tavo veido? Jei žengčiau aukštyn į dangų, tu esi tenai; jei išsitiesčiau gelmėse, tu čia" (Ps. 138,7-8).

d) **Pašventimas:** „Jūs esate apiplauti, esate pašventinti, esate nuteisinti mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu ir mūsų Dievo Dvasia" (1 Kor 6,11).

Pagal **C. Hart — J.K.**

JONAS AVYŽIUS

Kaimas kryžkelėje

ROMANAS

(80)

MTS direktorius susiprato. Gal nebūtų susipratęs, bet Martynas puse lūpų užsiminė Navikui, tasai gi jau visa burna — Jūrėnui, o Jūrėnas kilstelėjo telefono ragelį ir... Aliarmas! Sulėkė kaip ant gaisro: trys traktoriai, mėšlo kratytuvas su pakrovėju. Liepgiriai kaip gyvi nematę tokio technikos antplūdžio. Traktoriai, aišku, nebe naujiena, bet mėšlo kratytuvas... Tiesiog netelpa galvoj, kad esama tokių mašinų. Arba pakrovėjas. Tu, žemės žmogau, ištisą valandą pumpuodavai, išpiltas devinto prakaito, kol primėždavai trejetą vežimų, o pažiūrėk į šį geležinį berną. Štai mėšlo krūva, kokiomis nusodintas visas pūdymo laukas. Joje kaip tik trys vežimai. Pakrovėjas oriai palenkia plieninį sprandą, įremia snukį į krūvą, tartum apuosto, kas čia per daiktas, ir tik po to neskubėdamas, bet godžiai suvaro ilgas metalines iltis grobiui į šoną.

Milžino raumenys įsitempia, sąnariai girgžda. Atrodo, dar kiek, jo žiaunos neatlaikys ir paleis sunkų nešulį. Kur tau! Galingas sprandas išsitiesia, stabteli, sakytum norėdamas prieš tave pasididžiuoti savo jėga, ir galop įsitikinęs, kad jau esi sugėdintas, kad neturi ką besakyti, žemės žmogau, jis paniekinamai nusisuka ir išspiauna kąsnį į kratytuvo kėbulą. Keli tokie spiūviai, ir kratytuvas primuštas kaip medžioklinio vamzdis. Sunkiai pūksdamas ropoja per dirvą, užima pradėtą barą. Jungiklis! Mašina krūpteli, tarsi pakutenta. Prislopintas metalinis juokas, pašėlę geležinių alkūnių judesiai. Mėšlo masė kaip gyva slenka iš kėbulo stačiai į geležinius nagus, kurie pagriebia ją ir suplėšo į smulkius skutus. Ore sūkuriuoja rudas debesys, per kurį vos matyti tolstantis kratytuvas, paliekąs iš paskos kelių metrų pločio dirvos juostą, padengtą plonu iškėdento mėšlo sluoksniu. Grumstelio pliko nepamatysi. Ištisai kaip pliušo staltiese užtiesta. Tai bent kratytoja! Šimtą mergų mesk į šalį.

Viena varsna jau numėšluota. Viduryje juoda šviežio arimo atraiža. Riebi, blizganti kaip suglamžyto chromo gabalas. Ir traktorius. O jam iš paskos — plūgai, už plūgų — lėkštinės akėčios, prie jų prikabinti lengvi zig-zagai. Verstuvės blykčioja prieš saulę kaip žuvys, nardo juodose vilnyse. Žemė godžiai ryja trąšą, džiugiai šnibždėdama, verčiasi ant kito šono. Soti, mieguista, bet kupina naujų jėgų, kurios prabus kartu su sėkla, nukritusia į jos vaisingas įsčias. Kokia sėkla? Pagal tai, kaip su ja iki šiol elgiamasi, turėtų būti žiemkentis. Duona! Bet girdėti, žmonės sumanę kitaip — sės kukurūzus. Tegu! Jos dosnios krūtys išmaitins ir šitą reiklų kūdikį.

Liepgirių brigadoje pūškuoja traktorius. Taip pat plūgai, lėkštinės akėčios, zig-zagai, taip pat iš paskos pulkas varnų ir straksinčių varnėnų. Ir čia žemė verčiasi ant kito šono, tik be mėšlo, nes šį gabalą lauko Arvydas numėšlavo prieš sėjant. Bandymui. Verčiasi tingiai, nenoriai, per prievartą, lyg kažko išsigandusi, lyg suabejojusi žmogaus protu. Ir kaip neišsigąsi, nesuabejosi: javas tik išleido stiebelius, tik pridengė grumstą, o jau piūtis... Be javapiūvės, be grėbiamosios. Verstuvėmis. Girdėti, ir čia sėsią kukurūzus.

Trečioje brigadoje, Maironiuose, palei Akmens Varčią — trečias traktorius. Tik zig-zagų. Rugiai iš tiesų Dievo duoti: keras nuo kero per sprindį, išplikę lopais, nors pasitaiko ir nieko sau gabalų. Reikėjo karvėmis užleisti... Bet kada? Kada! Ir kam? Kukurūzams nebus per daug trąšos...

Penkios nepasotinamos gerklės vejasi traktorių. Žali stiebai pluoštais lekia į juodus žiomenis. Vagos užsiveria ir sustingsta. Kai kur iš jų suspaustų lūpų kyšo laiškų viršūnėlės, bet jas tuoj pat sumaigo aštrūs akėčių diskai. Žemė sakytum paspringo šventu kąsniu ir krito negyva, jo nenurijusi, kaip prakeikimo trenkta. Duona! Kokia ji bebūtų — dirsėta, ašakota, sudegusi, gal tik vienas rugio grūdas kukalių saujoje, — bet duona. Mūsų duona!

Pagrioviu ateina Antanas Grigas. Į galą beveik bėgte bėga. Žalias, kaip tas miriop pasmerktas rugių laukas.

— Martynai, pakvaišėli! Ką daraj?!

Jokio atsakymo.

— Duona čia! Rugiai! Žmonių prakaitas! — Grigas šokinėja apie Martyną kaip nusigalavęs gaidelis. Pirmą kartą gyvenime tikrai įpykęs, nusiminęs, bet labiau nusigandęs. Nusigandęs savo bejėgiškumo. Iš tiesų! Kur tie visagaliai žodžiai, kurie padarytų stebuklą? Ne, tokių žodžių nėra. Tėra šitie, jausmų srauto išnešti į paviršių, ir jis įsikimba jų kaip skęstantis vandens putos. — Duona čia! Rugiai! Žmonių prakaitas! Duona čia... rugiai...

Tyla. Martynas tartum akmenimi pavirtęs.

Priešais atriaumoja traktorius, apsukęs varsną. Duobkasys...

Grigas metasi priešais.

— Ei, ei! Sustok!

— Grigai! Kuris čia pirmininkas? Aš ar tu?

— Martynai, betgi...

— Kuris čia pirmininkas, klausiu? Važiuok, Jurgi, ko žiopsai?

Ir traktorius, drebindamas dangų ir žemę, prašliaužė pro šalį kaip prieštvaninis gyvis.

— Martynai, Martynai...

— Po velnių? Ko tylėjai, kada reikėjo šūkauti.

Abudu nusisuka ir nueina katras sau.

— Šito reikalo mes taip nepaliksime, pir-mi-nin-ke! — atlekia grasinantis balsas iš tolo.

Martynas krusteli pečiais, tarsi pasitaisydamas nepatogiai gulintį nešulį. Kažkas žiūri į jį. Piktai ir priekaištingai. Nepakeliamai sunkus žvilgsnis. Martynas nusigręžia. Bet ir čia susitinka tą patį žvilgsnį, išniekintos žemės žvilgsnį. Martynas pakelia galvą. Susigėdusios akys kopia dangaus skliautu, tačiau ir dangus panašus į tą išartą rugių varsną, ir nuo jo dvelkia suminėdžiotos duonos kvapu. Išskydę debesų draiskalai raizgosi žema padange; nematomas šlavėjas sustumia juos į krūvą, o vėjas vėl išardo ir išnešioja po visą erdvę, užkamšydamas jais praplyšusį debesų veltinį, pro kurį tai šen, tai ten švysteli žydro dangaus lopinėlis. Kelinta diena raugiasi. Rytais dar šypteli saulė, prasiblaivo, o po pietų dangus vėl apsitraukia kaip maišu. Naktimis pažaibuoja, nugriaudžia perkūnija, rodos, tuoj prapliups kaip iš kibiro (oi, tiktų ant pasėlių trumpas lietutis), bet įsisiautėjęs vėjas išblaško debesis, ir rytmetį vėl saulutė, vėl skaisti dangaus žydrynė, vėl kaip ant juoko gaidžiams, kurie kiaurą dieną plėšo gerkles, pranašaudami oro permainą.

Dvi dienas kriokia trys traktoriai trijose brigadose, o trečią... Ne, trečios nebesulaukė. Naktį vėjas ūmai nutilo ir be žaibų, be perkūnijos nukrito pirmieji lietaus lašai. Smulkūs, lengvučiai, reti. Tarsi bijodami, kad staigus dušas nepakentų karščiuojančiai žemei. O paskui jau stambesni, tankesni, ir galop taip įsismarkavo, kad nuo ūžiančių stogų vanduo srautais pliaupė.

Ryte ant kiemo liūnai. Šviežiai nužvyruoto vieškelio nugara suplakta, išrėčiuota vandens balutėmis. Grioviai artipilniai geltono skysčio, nors vakare juose galėjai voliotis. Jau nebepila čiurkšlėmis, o lyja iš lengvo skalsiai, lyg vanta spiečiančias bites šlaksto. Martynas vienais apatiniais prišoka prie radijo aparato. Oro prognozė: kelių artimiausių parų laikotarpyje numatomas... Spiaut! Visuomet atvirkščiai išeina, kaip jie praneša... Martynas puola prie lango. Bet ir velionio tėvelio barometras tą patį rodo: vištos pasipūtusios vaikšto atvirame ore, balutėse pilna vandens burbulėlių. Ilgalaikis lietus... numatomas. Po velnių!

Traktoriai stovi kaip galvijai juodai numintoje ganykloje. Vieniši, užmiršti. O die nos eina. Laikas verčia kalendoriaus lapelį po lapelio. Pirmadienis... antradienis... trečiadienis... Jau savaitės nėra, jau antroji prie pabaigos, jau į birželio pirmą dešimtadienį įkabino, o vištos vaikšto kaip vaikščiojusios ant lietaus, ir daryk joms ką nedaręs. Kitą dienelę prasišviečia, neškrenta nė lašelio. Kvepteléjęs vėjas apibrankina takus, sugeria balutes. Žmonės linksmesniu žvilgsniu glosto išlytą arimų sermėgą, išmargintą pabalusiais grumstais. Ačiū Dievui, užsiraukė. Gal jau leis išeiti į laukus. Kur tau! Naktį vėl į stogą barbena, vėl ošia medžiuose — miegok iki pietų, gaspadoriau. Bet miegas nieko neima. Kai kas net naktį negali sudėti bluosto. Kiekvienoje troboje savi rūpesčiai, savos bėdos, savi vargai. Tas nesuspėjo pasodinti pomidorų (penkis tūkstančius būčiau išrinkęs!..), ano daržas lomoje — tarpvagiai pilni vandens, kitam pro stogą teka. O visų mintys kolūkio laukuose: o kas, jei prigirdys pasėlius? Negausi nei už darbadienį, nei bebus iš ko pasivogti... Bet kol kas anksti apie tai galvoti. Padūsaukim, padejuokim ir naudokimės tuo, ką Dievas duoda. Ilsėkimės! Kaimo žmogui, nors akmenimis lytų, neatsiras laisvo laiko. Tvoros, gardai, kitoks smulkus remontas. Užkalinėk, užtverk, palopyk (sakysim, stogą), privyk virvagalių (ūky visko reikia), sutaisyk nutrūkusią grandinę...Kur ten viską beišskaičiuosi. O jeigu dar brigadininkas pasisuka („Nesiraukyk, drauguži, reikia išvalyti daržines, juk šienapiūtė nebe už kalnų"), tai visa diena kaip ant krosnies. Šliukšt — ir nebėra. Bet pamačius įeinant brigadininką, galima kristi su visais drabužiais į lovą. Ar maža žmonių padaro ligoniais nelemtas drėgnas oras? O paskui, kai pavojus praėjęs, malonėkite atsikelti ir gaspadoriškai ruoštis savo ūkyje. Vieni taip ir daro. Kiti, labiau linkę prie draugijos, eina į krautuvę arba į kalvę (ten visada rasi su kuo paplepėti), o dar kiti — į skaityklą. Bet čia susirenka daugiausia pa augliai, kurie dar neišmoko gerti. Simas Gojelis (dabar jau skaityklos vedėjas) sėdi prie savo staliuko, įknibęs į kažkokį rašinį, ir, tik išgirdęs triukšmą, pakelia galvą ir permeta skaityklą griežtu mokytojo žvilgsniu.

— Draugai, ramiau! Netrukdykit vieni kitiems. Ne visi susirinko juokų krėsti.

Nutildė, bet geriau būtų neužkabinęs.

— Ką ten rašai, Simai?

— Klausyk, Simai. Kodėl nieko nesukuri apie meilę?

— Kad jo, vargšelio, niekas nemyli...

— Kaip tai? O Nastutė?

— Ar myli Simą, Nastute?

— Palikit ją ramybėje. Jam reikia Godos.

— Simai, ar pašėlai! Martynas kaulus sulaužys.

— Tikras poetas visad pasiryžęs žūti dėl meilės...

(Bus daugiau)

LIETUVA DABAR

St. Rūkienė

KOMUNISTINĖS LAIDOTUVĖS

Mirtis yra taip sena, kaip ir visas mūsų pasaulis, ir atitinkamu metu ji aplanko kiekvieną gyvą padarėlį. Ji yra beraštė, visai neatsižvelgia į partijos bilietą ir neskaito slaptų aplinkraščių. Ji lygiai pasiima ir komunisto gyvybę: išspaudžia dar šiam pasauliui priklausančias paskutines dvi ašaras ir išdidžiai nueina toliau.

Lieka tik partijai ir artimiesiems pasirūpinti šermenimis. Stropiai apžiūrima šermenų kambarys ir dabojama, kad nesimaišytų religiniai paveikslai ir nedegtų pašventintos žvakės.

Aplink pašarvotą velionį uždegama daugybė elektrinių žvakučių. Jei jų nėra, tai užžiebiamos paprastos stearinės žvakutės. Šventintos žvakės nušviečia sielai kelius anapus. Bet komunistai yra šios žemės „dievukai", ir jiems nereikia anose tamsybėse šviesos.

Partija rūpinasi laidotuvėmis, ir giminei atpuola visos laidojimo išlaidos. Paskiriamas laidojimo laikas. Prinešama daugybė gėlių, nuperkami su kaspinais vainikai. Laidojama po darbo valandų. Karstas vežamas raudonais kilimais išklotame sunkvežimyje. Būtinai būna ir orkestras.

Prasideda laidotuvių eisena per miestą. Važiuojama lėtai. Kartais net judėjimas gatvėje sulaikomas. Iš abiejų pusių vaikai eina su gėlėmis. Suaugę neša vainikus ir ordinus, jei jų velionis turėjo. Anksčiau jau minėjau, kad, laidojant su kunigu, tokios iškilmės neleidžiamos, nes gatvėse trukdomas judėjimas.

Kapuose sakomos kalbos, kuriose iškeliami velionies nuopelnai partijai ir darbo liaudžiai. Nuleidus karstą duobėn, žmonės atsisveikindami mirusįjį beria po tris saujas žemių į duobę. Orkestras groja paskutinį gedulingą maršą.

Taip laidojama didesniuose miestuose. Aukšti pareigūnai laidojami valstybės lėšomis.

Kartais tikinčios moterėlės, slapta pasilikusios kapinėse, uždega ant mirusiojo ka po pašventintą grabnyčią.

VĖLINĖS

Tikintieji švenčia Visų šventųjų dieną ir Vėlinėse prisimena savo mirusius artimuosius ir už juos pasimeldžia. O kas neturi mirusių artimųjų? Vėlinių vakarą skęsta kapinės chrizantemose ir padūmavusioje žvakių šviesoje. Kaip mistiškai tada atrodo kapinynas! Beveik prie kiekvieno kauburėlio klūpo ar stovi mirusiojo artimųjų šešėliai.

Kapuose ilsisi mūsų tautos didvyriai. Nepamiršta jų Lietuvos jaunimas ir studentija. Dažnai iš po nakties ir jų kapus dengia vainikai ar gyvų gėlių puokštės. Tas nepatiko partijai ir valdžiai. Milicija pradėjo kapinių lankytojus vaikyt ir net suiminėt. Kauno kapinėse buvo prieita net iki riaušių.

Vis tiek žmonės nuo to kilnaus ir gražaus papročio neatsisakė ir pavieniui rinkosi prie savųjų mirusių kapų.

Paėmė partiją pavydas ar gal jiems paaiškėjo, kad bus sunki kova su mirusiųjų gerbėjais. O gal pagailo savo mirusių draugų? Ir 1964 metais lapkričio mėnesio pirmąjį sekmadienį padarė mirusių komunistų pagerbimo ir prisiminimo diena. Tą dieną laikraščiai ir žurnalai prisimena mirusius komunistų veikėjus ir iškelia jų nuopelnus. Per radiją tą vakarą taip pat prisimenami nuėję anapus.

Vakarą komunistų kapai puošiami gėlėmis ir nusagstomi degančiomis žvakutėmis. Kaip vystysis šis jų mirusiųjų gerbimas toliau, dabar dar sunku pasakyt.

JONINĖS

Gražus mūsų tėvynėje birželio mėnuo. Susietas jis su Šv. Jono atlaidais ir mistiškomis Joninių nakties iškilmėmis. Tai žavinga, atklydusi iš mūsų tautos gilios senovės, pasakų ir padavimų naktis. Lietuvos jaunimas tą naktį būrėsi aukštose kalvose, kūreno laužus, ieškojo paparčio žiedo ir blizgančio šv. Jono vabalėlio. Būrė savąją ateitį ir tikėjosi laimužę už kasų pasigauti, kad padėtų visą amžėlį vargėlį vargti ar gražią ateitį susikurti.

Nepatiko ši šventė Lietuvos kvislingams. Jie panaikino ją ir uždraudė jaunimui po aukštus kalnus tarp tėviškės šilų ir čiurlenančių upelių vaikščioti. Kunigai dar kiek galėdami stengėsi išlaikyti Joninių šventę ir keldavo į artimiausią sekmadienį. Bet laikas daro savo. Žmonės pradėjo pamiršti senelių tradicijas ir pasakas. Jaunimas ėmė pamiršti raitelius, 12 valandą nakties lekiančius su deglais ieškoti paparčio žiedo.

Bet kažkas atsitiko. Ar dabartiniai Lietuvos valdovai išsigando savo persistengimo? Ar komunizmas jau apkarto? Ar nemigo naktys kankino? O gal sapne atėjusios senolių dvasios nedavė jiems ramybės ir rūsčiai prikaišiojo negerbimą savosios tautos praeities ir tradicijų.

Staiga buvo grąžintos Joninių nakties iškilmės, sujungiant jas su dainų šventė. Kasmet birželio pabaigoje, sekmadienį, minios Kauno gyventojų renkasi ąžuolyne į Dainų slėnį. Skamba lietuviška daina, trata laužai, jaunimas, pasipuošęs tautiniais rūbais, linksminasi. Lekia raiteliai su deglais ieškoti paparčio žiedo ir, radę jį, džiūgauja (inscenizuojama). Iškilmingai Joninės švenčiamos ir Vilniuje. Mažesniu mastu švenčiamos ir kitose Lietuvos vietose.

Taip ir atgijo daugiau tautinė negu komunistinė Joninių šventė.

BIRBYNĖ

Daugelį šimtmečių Lietuvoje skamba mėgiamo muzikos instrumento birbynės melodingi balsai.

Birbynė — nesudėtingas instrumentas. Liaudies muzikantai ją nesunkiai pasigamindavo. Instrumento pagrindą sudaro ilgokas alksnio, uosio, šaltekšnio ar kitokio medžio vamzdelis su 3-9 garso skylėmis. Viename vamzdelio gale yra liežuvėlis, panašus į klarneto, kitame — rezonatorinė taurė iš rago, medžio, susuktos medžio žievės arba ir visai be jos. Birbynės buvo daromos ir ištisai iš kaulo ir net stambios paukščio plunksnos.

Birbynės pavidalo instrumentas Europoje paplito ankstyvais viduramžiais, o jo prototipas buvo žinomas Egipte prieš tūkstančius metų. Pirmą kartą lietuvių birbynė paminėta J. Bretkūno — J. Rėzos psalmyne (1625 m.), ji vadinama surma. Žodis birbynė pirmą kartą minimas P. Ruigio lietuvių-vokiečių kalbų žodyne, išspausdintame 1747 m. Instrumentą savo raštuose pamini eilė rašytojų ir lietuvių etnografijos tyrinėtojų — K. Širvydas, Kr. Donelaitis, J. Kraševskis, A. Juška, M. Petrauskas ir kiti. Jie pateikia daug birbynės sinonimų, pavyzdžiui; pypynė, sapielka, vamzdis, cypinė.

Labai panašius į birbynę instrumentus turi mūsų kaimynai: žaleiką — rusai ir baltarusiai, ganu ragą — latviai, karjapasun — estai.

Lietuvoje plinta rekonstruotos birbynės, kurias sukūrė Valstybinio nusipelniusio liaudies dainų ir šokių ansamblio instrumentų meistrai P. Serva, P. Kupčikas, bendradarbiaujant dideliam birbynės entuziastui P. Samuičiui. Šių birbynių tonai labai skambūs, švarūs, su specifiniu liaudies birbynių tembru. Rekonstruotos birbynės panaudojamos ir Lietuvos saviveiklinių liaudies ansamblių orkestruose. Veikia nemaža atskirų birbyninkų ansambliukų.

Vyt. Jurkštas (M. ir G.)

PAGAUTAS DEBESIS

Aukštai virš lietaus debesų, aukščiau plunksninių, greitai plaukia sidabriniai debesys.

Aukštuosiuose pločiuose jie neretai sutemų danguje matomi vasaros mėnesiais. Šie debesys šviečia sidabrine šviesa — saulės atspindžiu, nors saulė jau seniai būna pasislėpusi už horizonto.

Vieni mokslininkai galvojo, kad sidabriniai debesys sudaryti iš smulkiausių gryno ledo kristaliukų. Antri kalbėjo, kad jie susideda iš žemiškos arba kosminės kilmės dulkelių. Tretieji tvirtino, kad sidabrinius debesis sudaro ledo lukštu apsidengusios meteoritinės dulkės.

Tarptautiniais geofiziniais metais ir po jų mokslininkai kruopščiai stebėjo sidabrinius debesis. 1962 m. rugpiūčio mėnesį Švedijoje į 80 km aukštį raketa buvo iškeltas specialus konteineris, sugavęs „gabaliuką" sidabrinio debesies ir pristatęs jį į Žemę. Debesis buvo tiriamas keliose JAV ir Švedijos laboratorijose. Buvo nustatyta, kad teisūs mokslininkai, prisilaikę trečiosios hipotezės: sidabrinius debesis iš tiesų sudaro meteoritinės dulkės, padengtos ledo.

Viena sidabrinių debesų paslapčių atskleista. Tačiau daug „kodėl" dar neišaiškinta: kodėl sidabriniai debesys tėra matomi aukštuosiuose pločiuose; kodėl beveik išimtinai vasarą; kuo paaiškinti tą faktą, kad jie niekada nenusileidžia žemiau kaip iki 70 km; kas sukelia vėjus, kurie šiuos debesis 600 km/val greičiu neša ten, kur beveik nėra oro?

Mokslininkai toliau tiria pačius aukštuosius planetos debesis.

BATUOTAS PINGVINAS

Pingvinas Josis yra Kalifornijos paplūdymio sensacija. Linksmindamas poilsiautojus, jis važinėjasi ratukinėmis pačiūžomis. Šį amatą jis išmoko gana greitai. Įdomu tai, kad pingvinas labai patenkintas nauja transporto rūšimi. Deja, trumpos kojos jam neleidžia išvystyti greičio.

JEI REIKIA PASIŲSTI SIUNTINĮ — KREIPKIS Į LIETUVIŲ NAMŲ BENDROVĘ, 2, LADBROKE GARDENS, LONDON, W.11.

LIETUVOS GAMTA

KIAUNĖ

Kiaunių yra įvairių rūšių ir formų. Čia susipažinsime su „bajoriškąja" — medžių kiaune, kuri yra graži ir judri, bet ir plėšri. Jos didumas — kūno ilgis taip maždaug 55 cm, uodegaitės 30 cm. Lietuvos miškuose šių kiaunių yra nedaug, bet yra. Jos kailiukas iš viršaus tamsiai rudas, snukutis blankiai palšas, kaktukė ir žandukai šviesiai rudi, šonai ir pilvukas gelsvi, kojukės juodai rudos, o uodegaitė tamsiai ruda. Ant viršutinės lūpos yra keturios eilės ūsiukų. Žiemą jos visos spalvos kiek tamsesnės, negu vasarą. Patelė išorėje skiriasi nuo patinuko tuo, kad jos spalvos blyškesnės.

Kiaunės laikymosi vietos yra šiaurėje miškingi kraštai, kur ji išbūna visą žiemą.

Didžiausios kiaunės gyvena Švedijoje. Jų kailis yra dvigubai didesnis ir tankesnis negu lietuviškųjų. Ir spalva Lietuvos kiaunių yra daugiau į pilkumą. Kadangi Švedijoje klimatas daug šaltesnis, tad ir kiaunių kailis pagal gamtos padėtį ir reikalavimą.

Kiaunės gyvena lapuočiuose ir spygliuočiuose miškuose, ir juo tie miškai tankesni ir tamsesni, tuo daugiau ir kiaunių tenai būna. Kiaunė yra tikras medžių žvėriukas, ir medin ji taip meistriškai lipa, kad joks kitas plėšrusis žinduolis žvėriukas su ja negali susilyginti. Sau buveinės ji labiausiai ieško tuščiaviduriuose drevėtuose medžiuose, paliktuose lizduose, bet retai olose. Paprastai ilsisi ji visą dieną, o nakčiai artėjant, daugiausia prieš saulėleidį, eina medžioklėn. Ji gaudo viską, ką tik nusimano pajėgsianti nugalėti. Niekas nesaugus prieš ją, pradedant jaunikle stirna ir kiškiu ir baigiant pelyte. Ji prislenka prie savo aukos, staiga puola ir pasmaugia. Ji užšoka ant jauniklės stirniukės, o ši tada negali kiaunės atremti savo priešakinėmis kojukėmis. Dažniausiai iš plaukuotų žvėriukų ji užpuola voveraitę. Kiškį puola gulykloje ir kai jis ėda.

Kiaunė sunaikina ir daug paukščių. Visoms mūsų vištoms kiaunė yra didžiausias priešas. Tyliai ir visiškai be jokio triukšmo kiaunė prieina, kur tupi vištos. Visuomet tokia budri ir jautri višta net nespėja pajusti, kad pavojus artinasi, ir pajunta jį tik tada, kai kiaunė jau sėdi jai ant sprando ir keliais krimstelėjimais sutreškina jai kaklą arba perplėšia arteriją ir godžiai geria tekantį kraują.

Ji grobia užtiktus paukščius lizduose, ieško medaus, ėda vaisius bei uogas, o jeigu pritrūksta maisto miškuose, tai ėda vyšnias, slyvas, kriaušes. Didelio vargo verčiama, kiaunė ateina net į žmogaus gyvenvietes. Čia ji aplanko vištides, karvelides ir pridaro tiek žalos, kaip joks kitas žvėris. Ji pasmaugia daug daugiau, negu gali suvartoti. Dažnai kiaunė pasmaugia visas vištas ir karvelius, o pasiima su savim tik vienintelę vištą ar karvelį.

Sausio mėn. arba vasario pradžioje prasideda kiaunių rujometis. Jeigu kam pasiseka šviesią mėnesieną pastebėti tai miške, labai įdomu, kai kelios kiaunės kaip padūkę siaučia medžiuose. Patinukai šnypšdami ir urgzdami gainioja viens kitą ir kovoja dėl patytės, kuriai, matyt, patinka šita kova. Po devynių savaičių kiaunė atsiveda tris keturis jauniklius samanomis išklotoje savo gulykloje, dažniausiai drevėtame medyje. Motina prižiūri savo vaikus labai rūpestingai. Bijodama jų netekti, nesitraukia nuo savo guolio. Po kelių savaičių jaunikliai jau seka paskui tėvus, mokosi lipti į medžius ir kitų sau naudingų dalykų. Tėvai dėl mažiausio pavojaus perspėja savo vaikus ir ragina bėgti.

Kiaunė labai persekiojama dėl jos brangaus kailio. Lietuvos nepriklausomybės laikais buvo griežtai uždrausta kiaunes medžioti. Lengviausia jas yra medžioti, kai būna šviežiai iškritęs sniegas, nes tada galima pastebėti jų pėdsakus medžiuose. Kartais galima kiaunę užtikti miške gulint išsitiesus išilgai ant medžio šakos. Tada nesunku ją nušauti. Jeigu pirmą kartą ir nepataikytum, tai yra dar laiko užtaisyti šautuvą ir vėl šauti, nes kiaunė nepajuda iš vietos, tik įtemptai stebi medžiotoją.

Medžiojant kiaunes su šunimi, ypač tinka dakeliai savo drąsa ir aštriais dantukais, nes kiaunė įniršus šoka ir ginasi nuo persekiojimų ir mažiau drąsų šuniuką gali lengvai nugąsdinti.

Galima pagauti kiaunę ir geležiniais spąstais. Jie specialiai daromi joms gaudyti ir labai slaptai statomi. Paprastai spąstuose padedamas gabalėlis duonos, su svogūnu apkeptas nesūdytame svieste ir meduje, be to, dar apibarstomas kamforu.

J. Čekauskas

Leonas Venckus

Daktaro rankose

(LIGONIO UŽRAŠAI)

(3)

PASIRUOŠIMAS

Savaitė, kurią turėsiu išvykti ligoninėn operacijai, kaip tik pasitaiko būti Kančios savaitė. Mane operuos dar prieš Velykas. Mintis, kad Kristus prieš savo mirtį ant kryžiaus taip baisiai kentėjo už žmoniją, kurios ir aš menkas narys, mano dabar iškankintą sąmonę pripildo lyg ir savotišku džiaugsmu ir dėkingumu Dievui, kad leido ir man prisidėti prie savo kalčių ir nuodėmių išpirkimo, kenčiant šią Didžiąją Savaitę, tegu ir nemažus, bet vis dar pakeliamus skausmus.

Šiai kančiai ir operacijai noriu tinkamai pasiruošti. Juk niekas negali pasakyti, kaip ji pasibaigs. Kad ramus ir be baimės galėčiau gulti ant operacijos stalo, nutariu prieš išvažiuodamas atlikti velykinę išpažintį ir priimti šv. Komuniją. Kunigėlis sutinka aplankyti mane namuose. Žvelgiant atgal į Anglijos lietuvių gyvenimą, man šiandien atrodo, kad mūsų tautiečiai Anglijoje vieni kitiems daug artimesni, kaip kur kitur. Ypač lietuvis kunigas visų lietuvių, nežiūrint, ar jis daugiau, ar mažiau tikintis, laikomas pagarbioje vietoje, bet kartu ne svetimu, o artimu žmogumi. Visi, kas tik gali, kunigus kviečia pas save į namus, o šitie mielai lankosi pas visus, nedarydami išimčių ir neskirstydami savo parapijiečių į uždarbio ir išsilavinimo grupes, klases bei luomus. Visi jiems lygūs broliai ir sesės lietuviai, kol gyvi, lygūs ir numirę. Per 15 metų Anglijoje neteko manė karto girdėti, kad bent vienas lietuvis numiręs nebūtų palydėtas kunigo į paskutinę jo poilsio vietą — kapines. Tebūna Viešpats mirusiojo teisėjas!

Laukiamąjį rytą žmona, anksti atsikėlusi, sutvarkė mano kambarį, naujai pervilko lovą. Šalia lovos padarė mažą altorėlį su lietuvišku kryžium ir dviem žvakidėm. Ir gėlių įmerkė. Nuotaika iškilminga ir rimta. Vienas pasilikęs skaitau maldaknygę ir laukiu.

Kunigėlis atvyksta punktualiai 8.30 val., kaip žadėjo. Jis jau aplankė kitą lietuvį ligonį prieš mane. Atlieku išpažintį. Po valandėlės, išgirdęs tylius, bet aiškius kunigo žodžius, mintyse kartu meldžiuos.

WRIGHTINGTON LIGONINĖJE

Mūsų daktarės užsakytasis ambulansas atvyko 11 val. ryto. Du patarnautojai man padeda laiptais iš miegamo nulipti žemyn. Ambulanse randame besėdinčius vyrą ir moterį, kurie irgi vyksta ton pačion ligoninėn. Mane palydi žmona. Kaip negalintį sėdėti, sanitarai mane paguldo ant mašinoj įrengtų narų. Gana patogu. Palubėje esantieji langai man nedaug teparodo, tik pravažiuojamų namų antruosius aukštus, medžių viršūnes ir dangaus debesis. Užmiestyje šalia kelio pasirodo telegrafo stulpai. Tarp jų ištiestos vielos arčiau stulpų nuolat kyla, o viduryje tarp dviejų stulpų savo svoriu krenta žemyn. Taip bežiūrint į tas vielas, akys ir žaidžia: kyla, krenta, kyla, krenta. Po pusvalandžio šoferio palydovas sanitaras, kurio nugarą matome pro užstumtą langelį, pradaręs stiklą paklausia, ar visiems gerai. Ambulansas apšildomas ir patogus, tad atsakymą jis gauna teigiamą.

Besikalbėdami dar po kokio pusvalandžio pasiekiame Wrightington ligoninę. Tai ne vienas pastatas, bet ištisas kvartalas mažų namukų, sujungtų takais ir koridoriais. Priėmimo punkte mus užregistruoja, ir netrukus atėjęs uniformuotas žmogus mane pasodina į vežamąją kėdę. Ilgais koridoriais atvykstame į ortopedijos skyrių. Mane paskiria į palatą F. 2.

Pro duris palaton mano kėdė vos pralenda, nes lovos sustatytos iki pat durų. Patalpa nedidelė. Pirmojoje dešinės pusės lovoje guli šviesių plaukų jaunas vaikinas. Jo viena koja pakinkyta ir aukštai iškelta. Tur būt, skausmo jis nejaučia, nes, man įvažiavus, jis draugiškai nusišypso. Mane nuveža į trečiąją lovą kairėje pusėje. Sanitaras padeda nusirengti ir paguldo mane. Belaukiant pradedami dalyti pietus: avienos riekelė, grūstų bulvių košės su šalmiečių padažu, ryžių košės ir arbatos puodukas.

Atėjusi atsisveikinti žmona jau žino, kad mane tikrai operuos Didįjį Ketvirtadienį. Apie mano padėtį galėsianti sužinoti telefonu apie 5 val. vakare.

Vos tik žmonai išvykus, ateina jauna slaugė kraujo imti. Matyt, kad naujokė, nes vyriškis parodo jai, kaip uždėti gumą ant mano rankos virš alkūnės ir kaip užveržti. Ji labai lengvai įsmeigia adatą į mano gerai matomą veną. Nors naujokė, bet tikrai neskaudžiai ima kraują. Vos tik spėjau šitaip pagalvoti, kai išgirdau išgąsdintą slaugės riktelėjimą ir triukšmą. Vargšei, iš rankų iškrito kraujo indelis, krisdamas išsitaškė ir sudūžo. Tuojau atskubėjęs vyriškis šį kartą pats ima mano kraują, o naujokė sušilusi valo ištaškytąjį mano kraują nuo stalo ir grindų.

Paskui man pakišamas blankas, kuriame turiu pasirašyti, kad sutinku, jog man būtų daroma numatytoji laminectomy operacija. Aišku, sutinku, juk mano paties naudai tai daroma.

Po pietų atėjęs jaunokas gydytojas su kitu glėbiu blankų pradeda nuodugnų apklausinėjimą. Patikrina vardą, pavardę, amžių. Pasiklauso širdies ir plaučių, patikrina kraujo spaudimą, nori žinoti, ar ir kada turėjęs kokias operacijas. Pasakau, kad 1944 metais Telšiuose man išpiovė tonsilas. Pagal šito gydytojo aiškinimą, jis esąs atsakingas už paciento apmarinimą ir pabūdinimą po operacijos. Klausiu, kaip vyks apmarinimas, ar kauke, ar injekcijos būdu. Atsako, kad injekcijos, ir dar prideda:

— Nesirūpink, širdis, kraujo spaudimas ir plaučiai tvarkoje. Pabusite.

Po pusvalandžio ateina kitas daktaras. Aukštas, su ūsiukais, nelabai angliškos išvaizdos. Kaip vėliau sužinojau iš sanitaro, jis kilęs iš Pietų Afrikos. Šis, panašiai kaip Mr. Charnley mūsų namuose, nuodugniai patikrina ir ištiria. Dar sykį patikrina kraujo spaudimą, klausosi stetoskopu, barškina krūtinę ir nugarą, lanksto kojas, adata bado mano blauzdas, kurios tebėra nejautrios, ir visą laiką klausinėja. Turiu jam pakartoti visą savo ligos istoriją nuo pat 1956 metų, kada pirmą kartą su aukšta temperatūra atsidūriau Crumpsall ligoninėje, kaip 1958 m. pasikartojo pirmykščio skausmo pasireiškimai nugaroje ir kojoje ir apie man darytąsias Lumbar puncture nugarkaulyje. Taip pat nupasakoju pereitų metų 6 mėnesių savo ligos eigą. Gydytojas viską užsirašo knygutėje. Po to dar kartą paklausia apie kairės kojos nejautrumą, patikrina mano dantis, kvėpavimą pro nosį ir nueina.

Džiaugiuosi, kad šis patikrinimas baigtas, nes jau dabar galiu užsikloti. Visą laiką turėjau nuogas gulėti ir baisiai sušalau. Mane belankstomą ir tikrinamą skausmai vėl pradėjo stipriau apimti. Slaugės atneštasis karštos arbatos puodukas dabar labai tinka. Šiek tiek apšylu, skausmai mažėja ir geriau. Tačiau neilgai galiu džiaugtis ramybe.

Ateina sanitaras su keliom paklodėm, skutimosi įrankiais ir pudros dėže. Vėl užtraukiamos aplink mano lovą sienelės, ir mane nurengia visiškai nuogai. Jis mane nuskuto ir į šiltą vonią. Grįžtu švarus ir pavargęs į lovą. Tik dabar gulėdamas galiu apsižvalgyti, kas aplink mane dedasi. Susipažįstu su artimaisiais kaimynais iš kairės ir dešinės. Vienas žmogus jau beveik metai kaip guli ligoninėje ir nežino, kada galės grįžti namo. O aš vis maniau, kad sunkiau sergančių už mane nėra. Palyginus savo kančią su jo, man darosi lengviau.

(Bus daugiau)

Degalų pereikvojimai

Vadinamoji „liaudies kontrolė" Lietuvoj atrado, kad kolchozai ir sovchozai 1964 m. pereikvojo pusdevinto tūkstančio tonų traktoriams skirtų dizelinių degalų. 1965 metais tik 264 patikrinti ūkiai (apie 13-14 proc. ūkių) pereikvoję 1.300 tonų. Jei ir kiti panašiai „kombinavo", tai 1965 m. pereikvojimas galėtų siekti per 10.000 tonų.

Esą, ūkių vadovai taip sudaro planus, kad gautų degalų apie trečdalį daugiau, negu iš tikrųjų reikia ūkių darbams atlikti. Perteklių, esą, „sunaudoja ne pagal paskirtį". Kiti panašiai „nukombinuoja" ir benzino, gaunamo ūkio reikalams, apie 40-50 proc. Vyresnės įstaigos į tai „žiūri pro pirštus". Kitaip sakant, bendradarbiauja degalų nupilstyme į šalį. Todėl kontrolieriai dėl ligšiolinių pereikvojimų apsiriboja tik pasipiktinimu. Reikalauja tik ateity naftos produktų vartojimą kontroliuoti griežčiau ir pereikvotojams graso traukimu „griežton atsakomybėn". (E)

LIETUVOS ISTORIJA TIK 28 ŠILINGAI

Dr. V. Daugirdaitės-Sruogienės naujai išleistos LIETUVOS ISTORIJOS kaina Anglijoje ir Europoje gyvenantiems lietuviams tik 28 šilingai.

Naujai gauta:

Ignas Končius — Žemaičių kryžiai ir koplytėlės — 22 šil. 6 d.

Jurgis Gliauda — Delfino ženkle, premijuotas romanas, 234 psl. — 18 šil. 6 d.

Nauja ilgo grojimo Aldonos Stempužienės stilizuotų liaudies dainų plokštelė „Dainos" — kaina 2 sv. 13 šil.

Knygos gaunamos pas **Dainorą, 14 Priory Rd., Kew, Surrey.**

DARBAS STATYBOS FIRMOJE

Estų statybos firmai Londone reikalingi dažytojai, popierių klijuotojai, mūrininkai, staliai ir darbininkai.

Kreiptis: E. Taits (Builders) Ltd., 22 - 24 A Bell Lane, London, N.W.4.

Telefonai: HIL 7595 ir HEN 5105.

Europos lietuvių kronika

LONDONAS

NEPRALEISKIME PROGOS

Birželio 11 d., šeštadienį, Parapijos salėje (345 A Victoria Park Rd., E.9) Londone pasirodys LAS Nottinghamo skyriaus rūpesčiu paruoštos nottinghamiečių meninės pajėgos, kurioms vadovauja V. Gasperienė, E. Vainorienė ir B. Čiudiškis.

Programoje dalyvauja apie 20 asmenų, daugiausiai jaunimo. Bus baletas, dainos, šokiai ir komiškų dalykėlių.

Be to, pradžioje V. Zdanavičiaus trumpu žodžiu bus prisiminta ir išvežtųjų į Sibirą kančios. Už juos ir Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio mirusius narius tą pačią dieną užsakytos šv. mišios.

Po programos šokiai, kuriems gros jaunimo kapela, P. Parulio vadovaujama. Kviečiamas atsilankyti jaunimas ir visa Londono visuomenė.

Pradžia 7 val. vak.

Tą pačią dieną 5 val. po pietų ten pat vyks Sąjūdžio suvažiavimas.

LAS V-jos Valdyba

PARAPIJOS VISUOTINIS SUSIRINKIMAS

Birželio 5 d. (sekmadienį) yra šv. Trejybės Šventė. Šv. Kazimiero Lietuvių bažnyčioje 11 val. pamaldos prasidės su procesija.

Visi kviečiami dalyvauti pamaldose.

4.30 val. parapijos susirinkimas parapijos salėje (345A Victoria Park Road, London, E. 9).

Susirinkimas vyks prie arbatėlės.

SEKMADIENIO MOKYKLA

Sekminių sekmadienį mokykloj pamokų nebus. Sekantį sekmadienį mokykla vėl veiks.

JAUNIMO KONGRESO VAJAUS TALKININKAMS

Kadangi Kongresas artėja ir mūsų delegacija greitai turės išvažiuoti, tad prašome visus aukų rinkėjus kuo greičiausiai užbaigti aukų rinkimą. Aukų lapus su pinigais ar tuščius būtinai grąžinti, nes jie yra numeruoti ir reikalingi atskaitomybei. Grąžinti šiuo adresu: Elena Bliūdžlūtė, 36 Blythe Street, London, E.2.

DERBY LENKTYNIŲ PREMIJOS

I premiją (arklys Charlotown) laimėjo bilietas 4360 (nėra pavardės, bet šitoks adresas: 151 Crichland Ave, S.W. 2), II premija (arklys Pretendre, 0843) Miss Card, Weybridge, Surrey, III premija (arklys Black Prince, 3011) K. Lagunavičius, Leytonstone, IV premija (arklys Sodium, 0376), nėra adreso ir pavardės.

Visi šie laimėtojai prašomi atsiųsti bilietus, tada jiems premijos bus išmokėtos.

COVENTRY

BIRŽELIO IŠVEŽIMŲ MINĖJIMAS

Birželio 11 d., 7 val. vak., Latvių klubo patalpose, Priory Hill, Wolston, rengiamas **Birželio mėnesio pabaltiečių išvežimų į Rusiją minėjimas.**

Programoje: tai dienai pritaikyta paskaita, deklamacijos ir kita.

Salė iš miesto pasiekiama 586 Midland Red autobusu. Įėjimas nemokamas.

Visus tautiečius prašom atsilankyti.

Coventrio Skyriaus Valdyba

MANCHESTERIS

DAINŲ IR LITERATŪROS

VAKARAS

Norėdama Jaunimo metų proga supažindinti visuomenę su mūsų jaunu talentu, DBLS Manchesterio Skyriaus Valdyba *birželio 11 d., 6 val. vakaro,* Cheetham Town Hall rengia jaunos ir talentingos lietuvaitės

VANDOS GALBUOGYTĖS

DAINŲ KONCERTĄ.

Solistė dainuos lietuvių ir kitataučių kompozitorių dainas.

Koncerte su savo literatūrine kūryba dalyvaus *Elena Navickienė* ir *Jonas Kuzmickis Gailius.*

Po programos bus šokiai, kuriems gros geras orkestras.

Maloniai kviečiame visus tautiečius gausiai dalyvauti iš toli ir arti.

Skyriaus Valdyba

BRADFORDAS

BIRŽELIO IŠVEŽIMŲ MINĖJIMAS

Birželio 4 d., šeštadienį, pusę aštuntos vakare, Bradfordo Lietuvių Vyties Klube įvyksta **Birželio mėnesio lietuvių išvežimų į Rusiją minėjimas,** kurio metu, be kitos programos, specialią paskaitą skaitys svečias iš Manchesterio D. Dainauskas.

Vietos ir apylinkės tautiečiai kviečiami šiame minėjime dalyvauti.

Klubo Valdyba

ANTANĄ ŠUKĮ IŠLYDINT

Buvo didelė Bradfordo lietuvių kolonija. Skambėjo juokas ir dainos. Čia buvo didelis DBLS skyrius. Šeštadieninę lietuvių mokyklą lankė daugiau kaip pusšimtis mokinių. Pagaliau buvo gausus nariais ir klubas.

Tačiau tirpsta šiuo metu Bradfordo lietuvių kolonija, kaip tas žiemos sniegas, pavasario saulutei pasirodžius. Skaudu, kad į tirpstančiųjų skaičių įeina vis aktyvesnieji, vis darbingesnieji šios kolonijos nariai. Ir jeigu dar anksčiau to tirpimo taip ir nejausdavom, nes išvykus vienam antram, kad ir labai darbingam kolonijos nariui, tai vis dėlto šis tas likdavo, vis dar turėjome iš ko ir valdybas rinkti, turėjome kam ir kitokias pareigas patikėti.

Paskutiniuoju laiku Bradfordo lietuvių kolonija labai subiednėjo, nes aktyvių kolonijos narių išvykimas, kurių šiuo metu jau labai maža, į bendrą veikimą labai atsiliepia.

Šiomis dienomis į Kanadą pas savo šeimą išvyksta ir mums daug kam pažįstamas Antanas Šukys. Jis išvyksta ne geresnės duonos ieškoti, bet pas vaikus, kuriuos gražiai išauklėjo sąmoningais lietuviais, ir pas žmoną, kuri ilgus metus buvo laikoma sovietų rojaus koncentracijos stovykloje Sibire ir šiuo metu, galima sakyti, stebuklingu būdu ištrūko iš to rojaus ir pragaro ir atsidūrė Kanadoje irgi pas savo vaikus. Ten vyksta ir Antanas Šukys. Jis pagaliau nori būti savųjų tarpe ir džiaugtis jų laime.

Bradforde A. Šukys buvo neeilinis žmogus. Kai bemaž prieš 20 metų čia atvyko su trimis mažais vaikais, tuojau susirūpino organizaciniu darbu ir įkūrė DBLS skyrių. Čia ėjo visokias pareigas: pirmininkas, sekretorius, kasininkas, revizorius. Jis eina pareigas ir šios sąjungos centre ir Bradfordo apygardoj. O kai įsikūrė Bradfordo lietuvių Vyties klubas, jis ir čia turi pareigų: pirmininkas, revizorius ir pagaliau sąžiningas baro vedėjas.

Čia gyvendamas skaitė daug paskaitų tiek vietos, tiek kitų kolonijų lietuviams ir parašė savo atsiminimus, kuriuos išleido Nida.

Praeitą šeštadienį išvykstančiam A. Šukiui klubas surengė gražias išleistuves. Su juo atsisveikino ir kalbas pasakė klubo pirmininkas P. Zdanavičius, A. Dičpetris, T. Burokas, A. Bučys, V. Ignaitis ir kiti.

Tikiu, Bradfordo lietuviai ilgai atsimins išvykstantį Antaną Šukį.

J. Vaidutis

LIETUVIŠKOS PAMALDOS

ECCLES — birželio 12 d., 12.15 val.
BRADFORD — birželio 5 d., 12.30 v.
NOTTINGHAM — birželio 5 d., 11 val., Jaunimo Židinyje.
COVENTRY — birželio 5 d., 12.45 val., šv. Elžbietos bažnyčioje.
LEICESTER — birželio 12 d., 12 val., Sacred Heart bažnyčioje.
NOTTINGHAM — birželio 12 d., 12,30 v. St. Patrick'o bažn.
BRADFORD — birž. 19 d., 12.30 v.
HUDDERSFIELD — birželio 26 d., 1 val. p.p.

DERBY

PADĖKA

Ryšium su vyskupo Dr. P. Brazio apsilankymu Derbyje, reiškiu padėką kun. Dr. S. Matuliui už įdėtąjį darbą ir rūpestį vyskupo sutikimui ir paruošimą vaikų pirmajai Komunijai bei sutvirtinimo sakramentui.

S. Sarapinienei ir M. Raulynaitienei — už paruošimą ir vadovavimą vaikams vyskupui atvykus. E. Vaitkevičienei, V. Žemaičiui, P. Stanaitytei ir visiems kitiems, kurie prisidėjo darbu bei pinigais.

Taip pat visiems Derby ir apylinkės lietuviams už gausų dalyvavimą pamaldose ir bendruose pietuose reiškiu padėką.

P. Popika
Bažnytinių Reikalų Vedėjas

ITALIJA

EUROPOS JAUNIMO STOVYKLA ITALIJOS ALPĖSE

Gražu, kad, Jaunimo Metams bręstant, visose lietuvių kraštų bendruomenėse kruopščiai ruošiamasi „Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui" Chicagoj. Ženklas, kad lietuviška dvasia ne tik dar gyva, o ir organizuotai veikli.

Betgi pravartu, kad ir Chicagon negalįs vykti Europos jaunimas prasmingiau atžymėtų šiuos Jaunimo Metus. Ypač didesnė paspirtis turėtų būti tiems jaunesniesiems, kurie ne tik kad dar nepribrendę gilesnei lietuviškai minčiai, bet daugiausia, deja, dar veik neįkanda nė kasdienio lietuviško žodžio.

Ypač tokiems, kaip ir kitais metais, saleziečiai rengia vasaros stovyklą Alpėse, didingo Červino-Matterhorno papėdėj.

Stovykla numatyta rugpiūčio 2-25 d.d.

Priimami 10-14 metų berniukai lietuviai iš visos Europos.

Lengvesniam jaunųjų stovyklautojų ver bavimui bei transportui pravesti du saleziečių įstaigos atstovai gegužės mėnesį lankysis Vokietijoj, Belgijoj ir Olandijoj, o kiek vėliau Prancūzijoj ir D. Britanijoj.

Tuo pačiu metu organizuojamas ir buvusiųjų saleziečių auklėtinių sąskrydis Italijos Alpėse rugpiūčio 1-2 d.d.

pg

Skautų vadai ir visuomenės atstovai pas Ministerį B. K. Balutį skautų ordino įteikimo proga

VOKIETIJA

MOTINOS DIENA MUENCHENE

Pagal susidarusią, gal ir nevisai vykusią, tradiciją, čia metai iš metų Motinos Dienos minėjimus ruošia Moterų klubas. Galimai kam atrodyti, kad motinos ruošia pačios sau pagerbimą. Be abejo, būtų gražiau, kad apyl. bendruomenės valdyba, vargo mokykla ar jaunimas imtųsi tos iniciatyvos. Bet Muenchene, nors ir moterys organizuoja, jos įtraukia į programą galimai visus.

Šiais metais Muenchene Motinos Dienos minėjimas įvyko jau balandžio 30 d., salės kitu laiku negavus. Haus der Begegnung pripildė gražiai dalyviai.

Pagrindinę kalbą Motinai pasakė Klubo pirmininkė E. Rugienienė. Ji prisiminė visas, visur esančias ir mirusias mamytes. Išryškino ypatingą lietuvių tautos pagarbą motinai. Iškėlė ir lietuvės motinos išskirtines dorybes. Pabaigoje ragino tremtyje esančias motinas nesusvyruoti savo širdgėloje ir nusiminime be tėvynės žemės po kojų, ištesėti savo pareigą iki galo. Į motinas nukreiptos dabar visų akys ir viltys, kaip į lietuvybės švyturius išeivijoje.

Po to motinas sveikino dar ir Kat. Sielovados direktorius Vokietijoje kun. dr. J. Aviža, Muencheno Apylinkės Valdybos sekretorius R. Hermanas ir Vokietijos Ateitininkų Sendraugių Sąjungos pirmininkas dr. J. Grinius.

Meninę programą išpildė jaunimas. Vargo mokyklos mokinės — Jūratė Barasaitė, Violeta Hermanaitė, Rita Pauliukevičiūtė, Regina ir Nijolė Ruseckaitės padeklamavo eilėraščių. Dr. J. Sakalausko specialiai tai progai parašytą eilėraštį perskaitė V. Hermanienė.

Keturis tautinius šokius, A. Grinienei vadovaujant, pašoko studentės ir mokinės — Birutė Forsterytė, Janina Jurkonytė, Elzė Morozovaitė, Rita ir Kristina Pauliukevičiūtės, Regina Sakalauskaitė, Loreta Veršelytė, Julija Vyšniauskaitė, o „Lenciūgėlį" vikriai išraitė dar ir Stasys Grincevičius. Labiausiai visiems patiko mūsų šokių „karalienė" — Sadutė.

Po programos Muencheno Moterų Klubo Valdyba pavaišino skaniais pyragais visus dalyvius, kurių buvo susirinkę ne tik iš Miuncheno apylinkių, bet ir iš Australijos, Kolumbijos, JAV, Bolivijos ir net tik ką iš Lietuvos atvykusių. Labai miela buvo sueiti į draugę iš visų pasviečių ta pačia min timi ir tais pat jausmais susirišusiems pagerbti tautos auklėtojos motinos ir pasidžiaugti mūsų prieaugliu, kuris tikrai sunkiose sąlygose sugebėjo paruošti programą, nes mokyklos vedėjas Laukaitis buvo sunkiai susirgęs, o nauja šokėjų grupė per penkias repeticijas, kuriose nė vienoj negalėjo dalyvauti visi, turėjo paruošti sudėtingus šokius. **(ELI)**

KUR ATSILYGINTI VOKIETIJOJE?

Už „Europos Lietuvį" ir Nidos Knygų Klubo leidinius Vokietijoje galima pinigus siųsti šiuo adresu:

Panelė R. Kumfertaitė, 5 Koeln-Kalk, Dieselstr. 40/26.

Pinigai siųstini pasinaudojant pašto perlaida (Zahlkarte) į Postscheckamt Koeln, Konto Nr. 186994.

JAUNŲJŲ RAŠYTOJŲ IR PUBLICISTŲ ALMANACHAS

JAV Lietuvių Bendruomenės Centro valdyba, norėdama skatinti jaunąją kartą literatūrinei kūrybai, Jaunimo Metų proga leidžia Jaunųjų rašytojų ALMANACHĄ. Almanache bus spausdinami 16-30 metų autorių prozos ar poezijos tikru vardu ir pavarde ir nurodę savo amžių ar gimimo metus, savo kūrinius prisiunčia iki 1966 m. rugsėjo 1 d. šiuo adresu: Jeronimas Ignatonis, 6642 So. Francisco Ave., Chicago, Illinois 60629, USA.

Prozos kūriniai turi būti neilgi, geros kompozicijos ir sklandžia lietuvių kalba parašyti, publicistiniai straipsniai lietuvių tautinio gyvenimo temomis ne ilgesni kaip 3 mašinėle rašytų puslapių.

Almanache bus spausdinama tik po vieną prozos veikalą ir po vieną publicistinį straipsnį to paties autoriaus, poezijos gi galės būti ir daugiau, pagal jų vertę.

Almanachui redaguoti sudaroma komisija, kuriai ir pavedama vykdyti prisiųstųjų veikalų bei straipsnių atranką. Silpnesnieji kūriniai bus grąžinami autoriams pagal jų nurodytąjį adresą, geresnieji bus spausdinami almanache be honoraro autoriams.

Kostas Januška
JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos Sekretorius

Vanda Galbuogytė

(Atkelta iš 2 psl.)

je, būtų galima rasti galimybių, bet tam neužtenka tik lietuviškai kalbančio jaunimo, kurio yra labai mažai. Reikia, kad būtų alsuojama Tėvynės meile, kad jai būtų reiškiama pagarba. Aišku, tada reiktų atsisakyti daug savo asmeninių malonumų.

— Kokios įtakos, jūsų nuomone, gali turėti lietuviška daina jaunimo tautiniam susipratimui?

— Lietuviškos dainos, gerai nemokant lietuvių kalbos, mano nuomone, neturi reikšmės tautiniam susipratimui. Juk tik suprantant žodžių reikšmę galima į dainą įsigyventi, suprasti jos grožį ir ją pamilti. Daug yra kitataučių, mokančių lietuviškų dainų, bet jiems tos dainos jokios įtakos negali padaryti.

— Kaip žiūrite į tautinių atžvilgiu mišrias moterystes?

— Visi supranta, kad tauta bei valstybė iš kiekvienos šeimos laukia naujų jėgų, kurios galėtų tęsti tautinę egzistenciją. Šiuo atveju skirtingų tautybių tėvai kiekvienas po truputį gali palaikyti savo tautos reikalus, bet kokia tada vaikų padėtis?! Kadangi vaikai gali būti išauginami tiktai vieno kurio nors iš tėvų tautinėje dvasioje, antroji pusė pasidaro savo tautos atskala. Paprastai tokiose šeimose jaučiama tautinė dvasia to, kuris tvarko ir visus kitus šeimos reikalus. Tačiau dažniausiai tokių šeimų vaikai tautiniu atžvilgiu palieka beveržiai.

— Ko lauktumėte iš vyresniosios kartos lietuvių?

— Pirmoje eilėje vyresnioji karta turėtų duoti gerą pavyzdį jaunimui. Patys neprivalėtų daryti to, ko nenori, kad darytų jaunimas. Visko mes išmokstame tik iš suaugusių. Jaunimas, kuris bendrauja su šio krašto visuomene, daug ką iš jos pasisavina. Norintiems laikytis lietuviškos visuomenės, kartais tenka labai skaudžiai nusivilti. Neprityrę organizacijų vadovai nukrypsta nuo tikrosios tos organizacijos darbo paskirties. Visai nekreipia dėmesio į savo blogos veiklos ir labai skaudžias pasėkas, bet griebiasi labai neaiškių priemonių savo egzistencijai išlaikyti.

Turime Anglijoje nemažai inteligentų, bet kartais tenka jais nusivilti. Užuot būrę lietuvius ir su jais dirbę, pasitraukia ir dažnai pasako, kad kiti dirbtų. Jei juos specialiai pakviečia, atvyksta į subuvimus, bet savo noru neskuba. Kartais net užsigauna, kai nepakviečia kaip garbės svečių. Dirbti su mumis nenori ir teateina į parengimus, kai jau viskas paruošta ir jiems nereikia dirbti. Jeigu tie, kurie gali dirbti — nedirba, tai ko jie nori iš neprityrusios visuomenės? Pasitraukę iš lietuviško visuomeninio darbo, jie gal kalti, kad šiandien lietuviai tarpusavyje susiskaldę. Jie turėjo duoti pavyzdį, kaip dirbti lietuvišką darbą, ir gal tada būtų ir jaunimas lietuviškesnis.

Pagrindinė vyresniosios kartos blogybė yra tas besaikus gėrimas, kuris sukelia vienų kitiems neapykantą, įvairius šmeižtus ir suardo vienybę. Būtų gerai, jei lietuvis daugiau stengtųsi pažinti, kas jis yra, ką gali ir ko negali. Dažnai vaizduoja tokį asmenį, kuriuo galėtų būti tik savo svajonėse, — baigė Vanda.

Linkiu mūsų jaunai dainininkei geros sėkmės birželio 11 d. ir gražaus įnašo į mūsų kultūrinę veiklą.

J. Kuzmionis

Tikrą lietuvišką Vilniuje gamintą krupniką — bonka 43 šil. su pristatymu — ir Trejas devynerias — pokelis 11/6 su pasiuntimu — teikia.

Z. JURAS
421, Hackney Road,
London, E.2.
Tel.: SHO 8734

PELNINGAS TAUPYMAS

Dabar laikas peržiūrėti savo investacijas ir patikrinti, ar jūsų santaupos duoda tinkamą pelną.

BALTIC STORES INVESTMENTS CO.
(Z. JURAS)
421 Hackney Rd., London, E.2.
Tel.: SHO 8734
ir
PALANGA PROPERTIES LTD.
11 London Lane, Bromley, Kent.
moka 7% (grynais)
už investavimus 5 metams ir ilgiau
ir
6% (grynais)
už trumpesnius investavimus.

Investavimai garantuojami nekilnojamu turtu. Sudarome testamentus. Administruojam nuosavybę ir sutvarkom visus palikimo reikalus.

Vilų pirkimo, nuomavimo, taip pat ir visokiais kitais reikalais Ispanijoje prašome kreiptis į mūsų atstovą ten:
Palanga Properties Ltd.,
24 Calle Monasterio de Poblet,
Comarruga, Prov. de Tarragona, Espana.

Gazinio, alyvinio ir anglinio centrinio apšildymo specialistas J. Tarulis. Adresas: 14 Priory Rd., Kew, Surrey. Tel: RIC 6377.

EUROPOS LIETUVIS — LITHUANIAN WEEKLY.

Printed and Published in Gt. Britain by the Lithuanian House Ltd., 1, Ladbroke Gardens, London, W.11. Tel. PARk 2470.

Leidžia Liet. Namų Akc. B-vė. Leidimo Tarybą sudaro DBLS V-ba ir Europos Liet. Bendruomenių pirmininkai.

Redakcija rankraščius taiso ir trumpina savo nuožiūra.

Prenumeratos kaina: metams 50 šil.; dolerio kraštuose — 6 doleriai metams; Vokietijoje — DM 22.

Už laikraštyje kieno nors spausdinamųjų skelbimų turinį nei leidėjai, nei redakcija nesiima atsakomybės.